

รายงานผลการดำเนินงานโครงการจัดการความรู้ เรื่อง
“หลักการดำเนินงานวิจัยเบื้องต้นและการหาหัวข้อวิจัย”

วิทยาลัยนานาชาติปรีดี พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วันศุกร์ที่ 26 มิถุนายน 2558

รายงานสรุปผลการดำเนินงาน
โครงการจัดการความรู้ เรื่อง “หลักการดำเนินงานวิจัยเบื้องต้นและการหาหัวข้อวิจัย”
วันศุกร์ที่ 26 มิถุนายน 2558 เวลา 13.00 – 15.00 น.
ณ ห้อง 203 วิทยาลัยนานาชาติปรีดี พนมยงค์ อาคารอเนกประสงค์ 3
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์

วิทยาลัยนานาชาติปรีดี พนมยงค์ได้จัดโครงการจัดการความรู้ เรื่อง “หลักการดำเนินงานวิจัยเบื้องต้นและการหาหัวข้อวิจัย” ขึ้นเมื่อวันศุกร์ที่ 26 มิถุนายน 2558 เวลา 13.00 – 15.00 น. ณ ห้อง 203 วิทยาลัยนานาชาติปรีดี พนมยงค์ อาคารอเนกประสงค์ 3 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ โดยได้เชิญอาจารย์ผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านการทำวิจัยทางด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ 2 ท่าน คือ รองศาสตราจารย์ ดร. วิไลวรรณ ขนิษฐานันท์ และรองศาสตราจารย์ ดร. ลีลี โกศัยยานนท์ มาเป็นวิทยากรในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ครั้งนี้ ในการอบรม วิทยากรฯ ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการทำวิจัย และหลักการดำเนินงานวิจัยไว้ดังนี้

ความสำคัญของการทำวิจัย

มหาวิทยาลัยมีความจำเป็นต้องผลิตผลงานวิจัยตลอดเวลา เนื่องจากหน้าที่หลัก (ในอุดมคติ) ของมหาวิทยาลัย คือ การพัฒนานิสิต นักศึกษา ให้เป็นคนที่มีความรู้ มีการศึกษา ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ในปัจจุบัน มหาวิทยาลัยทั่วไปเลือกที่จะพัฒนานักศึกษาโดยการสอน (การจัดตารางสอน จัดผู้สอน จัดห้องเรียน การจัดทำเอกสารการสอน ตำรา หนังสือ จึงเป็นงานใหญ่) ดังนั้น เนื้อหาวิชา/ความรู้ จึงเป็นเรื่องใหญ่ มหาวิทยาลัย / อาจารย์ต้องรับผิดชอบต่อเนื้อหาวิชาการหรือความรู้ที่ถ่ายทอดให้นักศึกษา และต้องมั่นใจว่า ความรู้ที่ถ่ายทอดไปให้ นั้น ถูกต้อง ทันสมัย มีประโยชน์ เป็นที่ยอมรับ ผู้เรียนหรือนักศึกษาสามารถนำไปใช้ได้จริงในสังคมหรือในชีวิตจริง

ทั้งนี้ อาจมีอาจารย์ / นักวิชาการที่แย้งว่า ที่ผ่านมามีการทำวิจัย ก็สามารถทำงานวิชาการได้ดี อยู่มาได้เป็นอย่างดี ไม่มีปัญหาแต่อย่างใด อาจารย์สามารถหาตำรา / หนังสือที่เป็นคัมภีร์ของวิชานั้นๆ มาใช้เป็นหนังสือ / ตำราที่บังคับให้นักศึกษาอ่าน หากอ่านจบและเข้าใจดี นักศึกษาก็จะได้รับความรู้ที่พึงต้องรู้อยู่แล้ว

คำตอบนี้อาจใช้ได้ดีเมื่อหลายสิบปีที่แล้ว แต่ใช้ไม่ได้ในยุคปัจจุบัน อาจารย์สามารถนำตำราของผู้อื่นมาสอนได้ แต่ควรต้องรู้ข้อมูลผลการศึกษาวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ตนเองสอนด้วยเช่นกัน เนื่องจากโลกขณะนี้เปลี่ยนแปลงเร็วมาก สังคมและผู้คนก็เปลี่ยนไปมาก นักเรียนนักศึกษาสามารถค้นหาความรู้ หรือคำตอบได้อย่างรวดเร็วทางอินเทอร์เน็ต มีนักเรียน นักศึกษาที่รักการค้นคว้าเป็นจำนวนมาก ซึ่งบางครั้ง นักศึกษาเหล่านี้มีการอ่านหรือค้นคว้ามากกว่าครู / อาจารย์ รวมถึงอาจมีความรู้มากกว่าผู้สอนได้ หากครู/อาจารย์ไม่ศึกษาหรือไม่

ทำวิจัยตลอดเวลา ในปัจจุบันนี้ พบได้บ่อยว่า มีนักเรียนนักศึกษาที่แสดงทัศนคติที่ว่า อาจารย์พูดเหมือนในหนังสือ ไม่มีอะไรน่าสนใจ สามารถอ่านเองได้

ตัวความรู้ หรือข้อมูลที่เราเรียกว่าเป็นความรู้ มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา บางครั้ง สิ่งที่เรานับว่าเป็นความรู้ที่ถูกต้องมาเป็นเวลายาวนาน อาจไม่ถูกต้อง หรืออาจเปลี่ยนไป ตัวอย่างใกล้ตัวง่ายๆ คือ คนจำนวนมากคิดว่า มะนาวกับส้ม เป็น “กรด” เนื่องจากคุณสมบัติความเปรี้ยว แต่ผู้ศึกษาค้นคว้าด้านโภชนาการบอกว่า ทั้งสองสิ่งนี้เป็น “ด่าง” โดยเฉพาะมะนาว ถือเป็นสิ่งที่มี “ค่าความเป็นด่าง” สูงมาก หรือการที่เราเคยเรียนมาว่า ในจักรวาลของเรามีดาวเคราะห์อยู่ 9 ดวง แต่เมื่อ 9 ปีที่แล้ว นักดาราศาสตร์ ได้เปิดเผยข้อเท็จจริงที่ว่า เท่าที่รู้ และเห็นได้ในปัจจุบัน “พลูโต” เป็นเพียงดาวเคราะห์ หรือ “เทหวัตถุ” เท่านั้น ไม่ใช่ดาวเคราะห์เหมือนโลก อย่างไรก็ตาม ไม่มีความแน่นอนว่า ในอนาคต เมื่อยานอวกาศโคจรเข้าไปใกล้หรือลงที่พลูโต นักดาราศาสตร์อาจเปลี่ยนสถานภาพพลูโตให้กลับไปเป็นดาวเคราะห์ เช่นเดิมก็เป็นได้

ความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ ทำให้ครู / อาจารย์ต้องปรับตัวตลอดเวลา หากต้องการตามให้ทันการเปลี่ยนแปลง การศึกษาค้นคว้า การวิจัย จะช่วยให้อาจารย์รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง และมีส่วนเป็นผู้สร้างความรู้ และการเปลี่ยนแปลงด้วย

การศึกษาวิจัยนอกจากได้สร้างความรู้ใหม่แล้ว ยังเป็นการคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การทบทวนความรู้เดิม ทำให้เรามีความมั่นใจในความรู้ที่มี มั่นใจในสิ่งที่สอน นอกจากนี้ การวิจัยยังช่วยให้ผู้วิจัยมองเห็นปัญหาและแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบได้อีกด้วย

หลักการทางานวิจัย

หลักการวิจัยต่อไปนี้ สามารถใช้ในการทำวิจัยได้ทุกกรณี ทั้งเพื่อการเขียนบทความ และเพื่อการเขียนวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาเอก ขึ้นตอนต่างๆ มีดังต่อไปนี้

1. การเลือกประเด็นที่ต้องการศึกษา หรือตั้งคำถามที่ยังไม่เคยมีใครให้คำตอบไว้ หรือยังหาคำตอบไม่ได้ หรือผู้วิจัยไม่พอใจในคำตอบของตนเอง หากเป็นงานวิจัยที่ใครๆ ก็สามารถทราบคำตอบ จะเป็นงานวิจัยที่ไม่มีความน่าสนใจ นอกจากนี้ การตั้งคำถามในการวิจัยจะต้องไม่กว้างหรือไม่แคบจนเกินไป

2. การอ่านค้นคว้างานที่ผู้อื่นทำไว้ในหัวข้อที่เกี่ยวข้องหรือใกล้เคียง เพื่อให้ทราบว่า เมื่อลงมือทำวิจัยในเรื่องนั้นๆ แล้ว จะไม่ซ้ำกับงานของคนอื่น

3. การระบุจุดประสงค์ในการทำวิจัย เป็นการถามตัวเองว่า จะทำวิจัยในประเด็นดังกล่าวไปเพื่ออะไร เช่น ทำวิจัยในเรื่องดังกล่าวเนื่องจากเป็นเรื่องที่ยังไม่มีใครเคยอธิบายไว้ก่อน สามารถหาแนวอธิบายได้ ซึ่งหากขั้นตอนนี้สามารถทำได้สำเร็จ งานวิจัยนั้นๆ ถือว่าทำได้สำเร็จไปกึ่งหนึ่งแล้ว และหากแน่ใจในประเด็นนี้ ผู้วิจัยสามารถเริ่มลงมือเก็บข้อมูลได้

4. การเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้อง หรือสัมพันธ์กับจุดประสงค์
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. การตีความข้อมูล
7. การเรียบเรียงผลการศึกษาวิเคราะห์
8. การเขียนรายงาน
9. การเสนอผลงานวิจัย
10. การรับฟังผลประเมินการวิจัย

รายงานผลการดำเนินการ

1. ความเป็นมาของโครงการ

พันธกิจหลักที่สำคัญอย่างหนึ่งของวิทยาลัยนานาชาติปริดี พนมยงค์ คือการจัดการเรียนการสอน ทั้งในหลักสูตรนานาชาติ ซึ่งมีลักษณะผสมผสานระหว่างสาขาวิชาต่างๆ การจัดการเรียนการสอนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับประเทศไทย และการจัดการเรียนการสอนในส่วนวิชาการศึกษาทั่วไปของหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรี รวมถึงการให้ความสำคัญกับการพัฒนางานวิจัย อันเป็นหน้าที่ที่สอดคล้องกับพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พันธกิจสำคัญประการหนึ่งของการผลิตบัณฑิตและการผลิตงานวิจัยให้สำเร็จลุล่วงตามพันธกิจหลักของวิทยาลัยฯ และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คือการพัฒนาคุณภาพของคณาจารย์ในวิทยาลัยฯ ด้วยเหตุดังกล่าว จึงต้องมีการบริหารและพัฒนาอาจารย์ เพื่อให้ได้อาจารย์ที่มีคุณภาพและคุณสมบัติที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพบริบท ปรัชญา วิสัยทัศน์ของวิทยาลัยฯ และของหลักสูตร พร้อมทั้งสามารถขับเคลื่อนพันธกิจขององค์กรให้บรรลุตามเป้าหมายได้

วิทยาลัยฯ จึงได้นำการจัดการความรู้ ซึ่งเป็นทางเลือกหนึ่งในการแบ่งปันความรู้และประสบการณ์มาใช้ในการพัฒนาคุณภาพและศักยภาพของคณาจารย์ในวิทยาลัยฯ โดยให้ความสำคัญในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนางานวิจัยและการผลิตบัณฑิต ซึ่งหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับประเด็นด้านการวิจัยที่ได้นำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในครั้งนี้คือ “ปัญหาที่พบเสมอในการทำวิจัย” และ “หลักการดำเนินงานวิจัยเบื้องต้นและการหาหัวข้อวิจัย” สำหรับหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับประเด็นด้านการผลิตบัณฑิต คือหัวข้อ “การเรียนการสอนแบบ Active learning”

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อให้คณาจารย์มีความรู้ความเข้าใจในหัวข้อที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มากยิ่งขึ้น
- 2.2 เพื่อให้คณาจารย์นำความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มาพัฒนาการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

3. ขอบเขตของโครงการ

3.1 ผู้ร่วมโครงการ

1) วิทยากร	จำนวน	2	ท่าน
(1) รองศาสตราจารย์ ดร. วิไลวรรณ ขนิษฐานันท์			
(2) รองศาสตราจารย์ ดร. ลีลี โกศัยยานนท์			
2) คณาจารย์ประจำวิทยาลัยฯ	จำนวน	9	ท่าน
(1) รองศาสตราจารย์ ดร. นิยม รัฐอมฤต			
(2) อาจารย์ ดร. สุนิตา อรุณพิพัฒน์			
(3) อาจารย์ ดร. บัณฑิต อารอมัน			
(4) อาจารย์ ดร. เกียรติศักดิ์ ฟงปรีชากุล			
(5) อาจารย์ ดร. วิภาวี อนุจาผัด			
(6) อาจารย์ เกณฑ์ วิฑูรชาติ			
(7) อาจารย์ กำพล ปิยะศิริกุล			
(8) นางสาวอณูรัจจ์ มณีพันธุ์			
(9) อาจารย์ Wang Chunyu			
3) เจ้าหน้าที่วิทยาลัยฯ	จำนวน	2	ท่าน
(1) นางสาวพิมพ์พิศา จินดาธนกิตดี			
(2) นางสาวพรพิมล เต็บไพบูลย์			
รวมจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น	จำนวน	13	ท่าน

3.2 ระยะเวลา และสถานที่ในการดำเนินการ

วันศุกร์ที่ 26 มิถุนายน 2558 เวลา 13.00 – 15.00 น. ณ ห้อง 203 วิทยาลัยนานาชาติปรีดี พนมยงค์ อาคารอเนกประสงค์ 3 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์

4. งบประมาณในการจัดโครงการ

ใช้งบประมาณจากแผนงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปีงบประมาณ 2558

ลำดับที่	รายการ	งบประมาณ	หน่วย
1	ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (16 คน x 50 บาท x1 มื้อ)	800	บาท
2	ค่าเอกสารประกอบการอบรม	1600	บาท
		2,400.00	บาท

หมายเหตุ: ถัวเฉลี่ยจ่ายจริงทุกรายการ

5. ผลประเมินความพึงพอใจความรู้และประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ

เพศ:

เพศชาย 37.50%

เพศหญิง 62.50%

ประเภทผู้รับบริการ:

อาจารย์ 75.00%

เจ้าหน้าที่ 25.00%

ประสบการณ์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประเด็น “ปัญหาที่พบเสมอในการทำวิจัย”

เคยเข้าร่วมอบรม 25.00%

ไม่เคยเข้าร่วมอบรม 75.00%

ระดับความรู้ความเข้าใจในหัวข้อ “ปัญหาที่พบเสมอในการทำวิจัย” ก่อนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

มาก 0.00%

ปานกลาง 62.50%

น้อย 37.50%

ระดับความรู้ความเข้าใจในหัวข้อ “ปัญหาที่พบเสมอในการทำวิจัย” ภายหลังการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

เข้าใจมากขึ้น 100.00%

เข้าใจเท่าเดิม 0.00%

5.1 ด้านความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ

ประเด็นการให้บริการ	Mean	S.D.	Percentage
1. มีวัตถุประสงค์ในการจัดโครงการที่ชัดเจน	4.63	0.518	92.500%
2. มีประเด็นที่สำคัญและเหมาะสมกับผู้เข้าร่วมโครงการ	4.63	0.518	92.500%
3. มีการเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้ซักถามข้อมูล	4.50	0.756	90.000%
4. มีระยะเวลาในการจัดโครงการที่เหมาะสม	4.63	0.518	92.500%
5. มีการสื่อสารหรือแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลที่สามารถค้นคว้าเพิ่มเติมในภายหลังด้วยตนเองได้	4.13	0.991	82.500%
รวม	4.50		90.00%

5.2 ด้านความรู้และประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ

ประเด็นการให้บริการ	Mean	S.D.	Percentage
6. คุณภาพของข้อมูลหรือความรู้ทางวิชาการที่ได้รับจากวิทยากร	4.38	0.518	87.50%
7. วิทยากรมีความรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษา เช่น สามารถตอบคำถาม ชี้แจงข้อสงสัยได้อย่างถูกต้องและน่าเชื่อถือ	4.75	0.463	95.00%
8. การจัดโครงการนี้เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัย	4.38	0.744	87.50%
9. ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการทำวิจัยได้	4.25	0.707	85.00%
รวม	4.44		88.75%

3. ค่าเฉลี่ยรวม 4.47 (89.44%)
4. ผู้ตอบแบบสอบถาม / ผู้เข้าร่วมโครงการ 8/11 (72.73%)

5.3 สรุปผลและข้อเสนอแนะ

5.3.1 สรุปผลตามค่าเป้าหมายตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

โครงการได้ระบุค่าเป้าหมายของตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการไว้ดังนี้

1) ร้อยละของคณาจารย์ที่มีความรู้ความเข้าใจในหัวข้อที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มากยิ่งขึ้น คิดเป็นร้อยละ 70

จากผลการประเมินผลด้านความรู้ความเข้าใจในหัวข้อที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายหลังการอบรมสามารถสรุปได้ดังนี้

1) คณาจารย์มีความรู้ความเข้าใจในหัวข้อที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มากยิ่งขึ้น คิดเป็น ร้อยละ 100

5.3.2 ข้อเสนอแนะ / ความคิดเห็นเพิ่มเติม

ไม่มี

จากผลการประเมินตามตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการจัดการความรู้ เรื่อง “หลักการทำงานวิจัยเบื้องต้นและการหาหัวข้อวิจัย” สามารถสรุปได้ว่าค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการอยู่ที่ 4.50 คิดเป็นร้อยละ 90.00 และค่าเฉลี่ยด้านความรู้และประโยชน์ที่ได้รับของผู้เข้าร่วมโครงการอยู่ที่ 4.44 คิดเป็นร้อยละ 88.75 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคณาจารย์ได้รับประโยชน์จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รวมถึงมีความรู้ความเข้าใจในหลักการทำงานวิจัยและการหาหัวข้อวิจัยมากยิ่งขึ้น ดังนั้น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในครั้งนี้จึงอาจเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยลดอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการทำวิจัยของคณาจารย์ในวิทยาลัยฯ ต่อไป